

Kenmerk: 243379
Afdeling: Middelen
Portefeuillehouder: J.A.H. Lonink

Inlichtingen (art. 41 Reglement van Orde)

de voorzitter van de Raad

**VERZOEK OM INLICHTINGEN VAN RAADSLID / FRACTIE: Mr. Cees Freeke, 55
terneuzen**

ONDERWERP: SUPERGEMEENTE ZEEUWS-VLAANDEREN

TOELICHTING:

In april 2015 werd in het blad van de VNG in de rubriek 'NIEUWS' (dus niet: 'OPINIE') meegedeeld, dat minister Plasterk het aantal gemeentes van nu bijna vierhonderd naar zevenenvijftig van >100.000 inwoners wil terugbrengen. **Minister Plasterk heeft in dat verband Zeeland als pilot aangewezen: drie supergemeentes moeten ontstaan, t.w. Midden-Zeeland, Walcheren en Zeeuws-Vlaanderen.**

Het vorige kabinet voerde een reductie door in de algemene uitkering', vanuit het gemeentefonds onder de noemer 'efficiencykorting' (p. 32, VNG Magazine van 1 december 2017). Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de lagere Overheden (COELO) concludeert dat gemeentelijke herindelingen geen geld opleveren, zelfs niet voor kleine gemeenten (p. 7, VNG Magazine van 1 december 2017).

Niettemin zijn samenvoegingen van gemeentes aan de orde van de dag. Pas nog in Friesland en Gelderland. De inwoners geven zich na enig verzet gewonnen. Het levert niets op, maar 'big is beautiful'.

Onlangs werd de mening verkondigd 'dat de plannen van Plasterk al vijf jaar oud zijn en niet doorgaan'. Dit zou aannemelijk moeten lijken 'want deze minister moest het veld ruimen'. Het is een feit van algemene bekendheid dat projecten als estafettestokjes worden doorgegeven. Immers die plannen liggen nog bij diezelfde ambtenaren en die plannen zijn daar geboren. Zij laten hun geesteskinderen niet, althans niet zonder meer ombrengen. Daar is echt meer voor nodig dan slechts een ministerwisseling.

Nu de efficiencykortingen nog steeds worden toegepast ligt het veel meer voor de hand te veronderstellen dat NIET wordt afgezien van zevenenvijftig gemeentes van >100.000 inwoners. Dat betekent weer dat de pilot Zeeland gewoon doorgang vindt met als uiteindelijke consequentie één supergemeente Zeeuws-Vlaanderen. Daar zit echter geen enkele gemeente op te wachten, zeker nu uit onderzoek is komen vast te staan dat samenvoegingen geen financiële voordelen bieden.

Ik vraag nu om documenten. Dat is in tweeërlei opzicht gerechtvaardigd. Ten eerste wordt aan geruststellende woorden van politieke ambtsdragers in toenemende mate minder waarde gehecht, door henzelf opgeroepen als minder betrouwbare overheid. Ten tweede blinken antwoorden op raadvragen, althans mijn raadvragen, anderen moet maar voor zichzelf spreken, nu eenmaal niet uit door uitgebreidheid, gedetailleerdheid en (soms)

relevantie. Zo kan de volksvertegenwoordiging niet zijn werk doen. Wezenskenmerken van democratie zijn onder meer openbaarheid en openheid met van uw zijde actieve en passieve informatieverstrekking.

Bovendien moeten we van de *laakbare traditie* af controversiële zaken of heikele onderwerpen ‘over de verkiezingen heen te tillen’, en aldus doende de kiezer in feite buitenspel wordt gezet. De inwoners worden in slaap gesust en éénsklaps komt na de gemeenteraadsverkiezingen de aap uit de mouw. Het stemgedrag kan veranderen als men de werkelijkheid kent.

Het sprekendste voorbeeld is de verhoging van de gasprijzen in het Westland. Een bericht van Bukman (CDA) lekte destijds uit dat ná de verkiezingen de gasprijzen zouden worden verhoogd. Massaal stemden daarna CDA'ers op de VVD.

Inlichtingen (art. 41 RvO)

- 1 Kunt u aan de hand van **DOCUMENTEN aantonen** dat Zeeland niet langer als pilot is aangewezen om tot drie gemeentes, waarin één supergemeente Zeeuws-Vlaanderen, te komen? Zo ja, graag overlegging van die documenten (*bijvoorbeeld* intrekingsbrief door de nieuwe minister). Zo nee, waarom niet (graag onderbouwing)?

NB. Vanwege het ernstige karakter (samenvoeging gemeentes) van de vraag is bewust gekozen voor het raadsinstrument ‘inlichtingen’.

Antwoorden van Burgemeester en Wethouders

- 1 Wij zijn niet bekend met genoemde pilot. Het terugbrengen van het aantal gemeenten naar 57 was geen concreet idee van minister Plasterk maar van het private onderzoeksbureau “Atlas voor gemeenten”. Wij hebben dan ook geen instellings- of opheffingsbrief van de minister. Het nieuwsitem uit VNG magazine is bijgevoegd.

Het vorige kabinet ging in haar regeerakkoord “Bruggen slaan” uit 2012 nog uit van opschaling van provincies en gemeenten en opheffing van waterschappen, zie pagina 40, bijgevoegd. Vanwege de vele weerstand zijn die plannen echter al snel los gelaten. Het aangepaste beleid staat in het formele “Beleidskader gemeentelijke herindeling”, te vinden op

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gemeenten/gemeentelijke-herindeling>

Uitgangspunt daarin is dat herindelingen bij voorkeur van onderop tot stand komen. Dat betekent dat gemeenten zelf besluiten tot een herindeling. In bijzondere gevallen neemt de provincie de eerste stap. Bijvoorbeeld als dit door regionale ontwikkelingen nodig is. Of als de bestuurskracht van een gemeente zo verzwakt is dat de gemeente haar taken niet meer kan uitvoeren.

Het huidige kabinet zal dat beleid voortzetten, zie het regeerakkoord “Vertrouwen in de toekomst”. Om doublures te voorkomen verwijzen wij naar pagina 7 van het regeerakkoord, bijgevoegd.

